

Sygn. akt III KK 530/19

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 30 października 2019 r.,
sprawy A.O.
skazanego z art. 286 § 1 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 9 kwietnia 2019 r., sygn. akt V Ka (...)
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w G.
z dnia 29 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie o sygn. akt II K (...), uznał A.O. za winnego występkowi z art. 286 § 1 kk i za to na podstawie tego przepisu w zw. z art. 33 § 1, 2 i 3 kk skazał oskarżonego na karę roku pozbawienia wolności i wymierzył grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30.00 zł oraz na mocy art. 46 §1 k.k. orzekł obowiązek naprawienia szkody przez zapłatę na rzecz J.H. kwoty 66 000,00 zł;

Ponadto, Sąd I instancji na podstawie art. 626 § 1 k.p.k., art. 627 k.p.k. oraz art. 1, art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach

w sprawach karnych, zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 100 zł oraz wymierzył opłatę w kwocie 240 zł.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, który zaskarżył wyrok w całości na korzyść oskarżonego, zarzucając:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na przyjęciu, że oskarżony wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do zamiaru wywiązania się z zawartej z pokrzywdzonym umowy dotyczącej zakupu kontenera z odzieżą,

2) obrazę art. 170 § 1 k.p.k. przez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy o przesłuchanie świadka M. M. i założenie, że świadek ten nie żyje,

3) obrazę art. 7 k.p.k. przez ocenę dowodów sprzeczną z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego.

W konkluzji apelacji, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Okręgowy w G. V Wydział Kamy Odwoławczy wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2019 r., sygn. akt V Ka (...) obniżył do 8 miesięcy karę pozbawienia wolności wymierzoną osk. A.O., a w pozostałej części utrzymał w mocy wyrok Sądu i instancji w tej sprawie.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył obrońca skazanego A.O. zarzucając wyrokowi sądu odwoławczego rażącą obrazę prawa procesowego, które to uchybienia miały istotny wpływ na treść wyroku sądu odwoławczego, w postaci naruszenia:

a/ art. 170 k.p.k. przez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy {złożonego przed Sądem *ad quem*} w przedmiocie zwrócenia się do (...) Urzędu Celno - Skarbowego w G. o informację czy w okresie od 5 maja do 20 maja 2016 roku do Portu w G. wpłynął i był do odbioru kontener z ubraniami wskazywanymi przez oskarżonego na nazwiska: V.A. oraz M.N. oraz zwrócenie się do ambasady Ukrainy w Polsce o wskazanie czy obywatel M.N. nie żyje,

b/ art. 170 k.p.k. przez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy o ponowne przesłuchanie pokrzywdzonego w świetle złożonego pisemnie oświadczenia o zapłacie całości roszczenia przez oskarżonego i nie trzymaniu urazy do niego,

c/ art. 457 § 3 k.p.k. - przez brak dostatecznej analizy zarzutu apelacji obrazę

przepisów postępowania, tj. art. 170 § 1 k.p.k., do czego miało dojść w wyniku oddalenia wniosku dowodowego obrońcy o przesłuchanie świadka M.M.. Przedmiotowe naruszenie mogło mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, albowiem skutkowało pozbawieniem prawa do obrony oskarżonego poprzez wykazanie prawdziwości swoich twierdzeń, w zakresie zawarcia z pokrzywdzonym umowy, której warunki zostały przedstawione przez świadka A.V., a nie zostały w żaden sposób zakwestionowane przez dowody zaproponowane przez oskarżenie.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w G. i utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w G. oraz o przekazanie sprawy A.O. do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego A.O. okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, tj. takim, który przemawiał za jej oddaleniem w trybie przewidzianym w art. 535 § 3 k.p.k. Stosownie do dyspozycji art. 523 § 1 k.p.k., zasadność kasacji jest oceniana z punktu widzenia skutecznego wykazania wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. albo naruszenia prawa i to o charakterze rażącym oraz przedstawienia przekonujących argumentów, że to uchybienie wywarło istotny wpływ na treść wyroku. Oba te warunki, tj. rażące naruszenie prawa i istotny wpływ na treść wyroku, muszą wystąpić łącznie, a brak jednego z nich determinuje uznanie kasacji za całkowicie bezzasadną.

Trzeba też zaakcentować, że o ile bezwzględne przyczyny odwoławcze odnoszą się do całego postępowania sądowego, o tyle rażące naruszenia prawa – jako podstawa kasacji – muszą być ściśle powiązane z postępowaniem odwoławczym. Jak już wielokrotnie podkreślano, w orzecznictwie Sądu Najwyższego od lat utrwalone jest stanowisko, odwołujące się zresztą do wyraźnej woli ustawodawcy, zgodnie z którym postępowanie kasacyjne ani nie stanowi trzeciej instancji ani nie oznacza ponownego rozpoznania sprawy zakończonej już przecież prawomocnym wyrokiem. Kasacja jest bowiem nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia mającym na celu zbadanie zarzutów skierowanych pod adresem sądu odwoławczego, sprowadzających się do zakwestionowania sposobu jego postępowania i zakresu przeprowadzonej przez niego kontroli instancyjnej.

Zarazem, zakres kontroli kasacyjnej – poza okolicznościami uwzględnianymi z urzędu – jest wyznaczony przez granice zarzutów sformułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia.

Już odniesienie tych generalnych uwag do treści kasacji wniesionej w sprawie pozwala stwierdzić, że zarzuty w niej sformułowane są w istocie obszernie rozbudowaną próbą powtórzenia zwykłego postępowania odwoławczego.

Jak już wyżej wspomniano, w skardze kasacyjnej podniesiono zarzuty rażącego naruszenia prawa procesowego, wskazując jako naruszone przepisy art. 170 k.p.k. (dwukrotnie) oraz art. 457 § 3 k.p.k. Zdaniem autora kasacji, odmowa przeprowadzenia dowodów zaproponowanych na etapie postępowania odwoławczego nastąpiła z rażącym naruszeniem art. 170 k.p.k. (zresztą bez wskazania odpowiednich jednostek redakcyjnych wyodrębnionych w tym przepisie), co mogło wpłynąć na treść rozstrzygnięcia. Sąd Najwyższy nie podziela przekonania autora kasacji co do wadliwości decyzji sądu *ad quem* w kwestii wniosków dowodowych złożonych w tej sprawie. Istotą zarzutu przypisanego skazanemu A.O. nie jest bowiem to, czy kontener z odzieżą opisywaną przez skazanego wpłynął do poru w G. w okresie podanym we wniosku ani nawet to dla kogo był przeznaczony. Zatem, potwierdzenie lub wykluczenie tej okoliczności i tak nie miałoby decydującego znaczenia dla kwestii odpowiedzialności karnej skazanego. Podobnie rzecz się ma z ewentualnym poszukiwaniem śwd. N.M.. Niezależnie od tego, że ewentualne ustalenie daty jego śmierci nie miało żadnego wpływu na wynik tej sprawy, nawet potwierdzenie w ten sposób okoliczności dotyczących warunków umowy zakupu kontenera odzieżą, pozostawałoby bez wpływu na sytuację prawną skazanego A.O.. Tę bowiem kształtuje relacja, jaka powstała między skazanym i pokrzywdzonym w następstwie wprowadzenia tego ostatniego w błąd co do warunków proponowanej inwestycji. W świetle utrwalonego orzecznictwa jest bowiem oczywiste, że zatajenie przed kontrahentem istotnych warunków umowy, których świadomość mogła zdecydować o zaniechaniu jej zawarcia – stanowi realizację znamion przestępstwa oszustwa. Tym samym, dowody zaproponowane przez obronę, których brak przeprowadzenia stał się podstawą zarzutów kasacyjnych, nie posiadały zasadniczego waloru, jakim jest istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Także wniosek o przesłuchanie śwd. J.H. w toku postępowania apelacyjnego został oddalony bez naruszenia przepisu przywołanego przez obrońcę skazanego. Pokrzywdzony został przesłuchany na rozprawie przed Sądem I instancji, złożył zeznania poddane analizie przez ten Sąd, a wniosek o ponowne przeprowadzenie tego dowodu nie został wsparty żadnymi okolicznościami potwierdzającymi hipotezę skarżącego co do możliwości zmiany lub poszerzenia relacji pochodzącej z tego źródła dowodowego. Nie było więc spełnionych przesłanek uzasadniających jego powtórzenie.

W tej sytuacji, rozważania zaprezentowane w kasacji mają wyłącznie charakter spekulacji. Nie sposób też podzielić zarzutu dotyczącego braku dostatecznej analizy wywodów apelacji odnoszących się do wniosku o poszukiwanie i ewentualne przesłuchanie śwd. N.M.. Niezależnie od tego, że od dnia 5 października 2019 r. nawet rzeczywiste naruszenie dyrektywy wynikającej treści art. 457 § 3 k.p.k. nie daje podstaw do uchylenia wyroku sądu odwoławczego (por. art. 537a k.p.k. dodany przez art. 1 pkt 94 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego), w realiach tej sprawy nie sposób dopatrzeć się takiego uchybienia. Sąd odwoławczy poświęcił tej materii wystarczająco dużo uwagi powołując się na wystąpienie przesłanki wymienionej w art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. w pełni uzasadniając taką decyzję, a także brak wykazania elementu podstawowego z punktu widzenia skuteczności zarzutu apelacyjnego wskazującego na uchybienie procesowe, tj. możliwości wpływu ewentualnego przeprowadzenia tego dowodu na treść orzeczenia.

W tych warunkach, zarówno treść podniesionych zarzutów kasacyjnych, jak i argumentacja przedstawiona dla ich poparcia w żadnym stopniu nie uzasadniały uwzględnienia wniosku sformułowanego przez skarżącego o uchylenie rozstrzygnięć sądów obu instancji w tej sprawie i przekazanie jej do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G.. Taka ocena przemawiała za oddaleniem kasacji obrońcy skazanego A.O. jako oczywiście bezzasadnej.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy postanowił, jak na wstępie.

as